

Особливості безробіття в Україні

С.П. Червона

*кандидат економічних наук, доцент,
в.о.професора кафедри статистики
Національна академія статистики,
обліку та аудиту*

Безробіття є важливою соціальною проблемою сучасного суспільства: його зростання сприяє зниженню купівельної спроможності населення, скороченню обсягу заощаджень у населення, завдає людині важкої психологічної травми, призводить до зниження податкових надходжень, зниження темпів економічного росту і соціального прогресу.

Джерелами інформації про безробіття є дані Державної служби зайнятості та вибіркового обстеження економічної активності населення. Але показники, що збираються Державною службою зайнятості України щодо зареєстрованого безробіття в силу певних причин (однією з яких є небажання або неможливість в силу значної віддаленості місця проживання від місця знаходження регіонального представництва Державної служби зайнятості осіб, які не мають роботи, реєструватися як безробітні у органах Державної служби зайнятості) не дають повної картини щодо дійсного стану безробіття у країні. Крім того, ці показники неможна використовувати для міжнародних порівнянь. Тому найбільш інформативними щодо стану безробіття в Україні є показники безробіття за методологією МОП, що отримуються в результаті проведення вибіркового обстеження економічної активності населення.

Так, за даними вибіркового обстеження економічної активності населення, в Україні кількість безробітних за методологією МОП у рази перевищує кількість зареєстрованих безробітних [1, с.119, 198]. Що пояснюється як методологічними особливостями обчислення даних показників,

так й існуванням прихованого безробіття і недовірою до Державної служби зайнятості.

Безробіття залежить від віку та статі. Характерним для України є “чоловіче” безробіття: частка безробітних чоловіків у віці 15–70 років була не менше 50%, а протягом останніх шести років (2009-2014 рр.) сягнула майже 60%. При цьому рівень безробіття в Україні також значно вищий у чоловіків.

За даними вибіркового обстеження економічної активності населення в Україні найбільшу частку серед безробітних становить молодь у віці 15–34 роки, у т.ч. більше половини складає молодь віком 15–24 роки, що певним чином обумовлено відсутністю досвіду роботи або її пошуку цією віковою групою. Зазначимо, що частка безробітних жінок віком 40-49 років більше, ніж у чоловіків цієї ж вікової групи.

В Україні найвищий рівень безробіття спостерігається серед молоді віком 15-24 роки [1, с.145], яка не маючи професійного досвіду не здатна на рівних умовах конкурувати на ринку праці.

Важливе значення для розуміння природи безробіття має дослідження причин незайнятості. Основними причинами незайнятості є звільнення за власним бажанням, вивільнення з економічних причин, не працевлаштовані після закінчення загальноосвітніх та вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Причому більше 60% безробітних незайняті саме у зв'язку зі звільненням за власним бажанням та вивільнені з економічних причин.

З огляду на це, на державному рівні необхідно зосередити зусилля на підвищення шансів працевлаштування молоді, розробивши відповідні програми, що забезпечили б можливість гарантованого працевлаштування по закінченні навчання. Варто було б стимулювати створення нових робочих місць відкриття нових підприємств, надання доступу до підвищення кваліфікації чи перепідготовки працівників, у яких є великий ризик утратити роботу.

Використані джерела

1. Економічна активність населення України 2014 – К.: Державна служба статистики України, 2015. – 207 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>